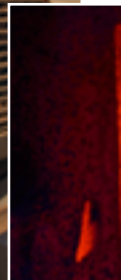
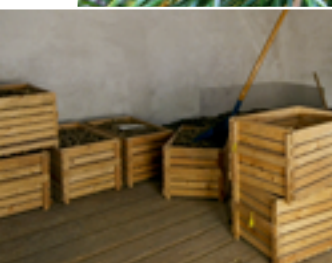

Vijciema čiekurkalte

Vijciema apkārtnē, ko var uzskatīt par savdabīgu mežsaimniecības vēstures brīvdabas muzeju, atrodas dzīvs šis vēstures liecinieks – Vijciema čiekurkalte, kura, jau vairāk nekā 100 gadu ziemā silti smaržojot pēc sveķiem un dūmiem, palīdz atvērties čiekuram un dienasgaismu ieraudzīt tā dvēselei – sēklai.

19. gadsimta beigās, kad Ziemeļvidzemi skāra lielas vētras un plaši meža ugunsgrēki, bija jādomā, kā mežu atjaunot. Tika nolemts šajā apkārtnē celt čiekuru kalti, kura nodrošinātu meža sēšanai nepieciešamo sēkļu apjomu.

Tā 1895. gadā netālu no Vijciema – Mežmuižā – uzcēla čiekuru kalti. Tā darbojās bez pārtraukuma līdz 20. gadsimta 60. gadiem, kad Latvijā uzcēla lielas, ar elektrību darbināmas čiekurkaltes, kuras bija piemērotas lielražošanai. 1970. gadā šajā vēsturiskajā ēkā čiekuru žāvēšanu pārtrauca uz 22 gadiem.

1992. gadā, pateicoties Strenču virsmežniecības un Meža darbinieku biedrības cilvēku uzņēmībai, vecajā kaltes krāsnī atkal atdzīvojās uguns. No tā laika katru ziemu, parasti no janvāra līdz aprīlim, krāsnī rūc uguns un griežas divdesmit četri čiekuru žāvēšanas cilindri.

Vijciema čiekurkaltē žāvēšanas procesu nodrošina ar ekoloģisku kurināmo – izkaltētajiem un sēklas jau atdevušajiem čiekuriem. Kaltē viss ir autentisks, gluži tāds pats kā pirms simt gadiem. Ar oriģinālo ceļamo ratu uz trešo stāvu tiek celti maisi un kastes ar čiekuriem, no kurienes pa īpašām lūkām tos saber žāvēšanas cilindros. Tur tos, divreiz dienā apgrozot, kaltē nedēļu. Čiekuri sprakšķēdami atveras, no tiem birst sēkliņas, un atkal visa čiekurkalte pildās ar to neatkārtājamo aromātu, kuru nevar sajaukt ne ar vienu citu, – žāvētu čiekuru un jaunā meža smaržu.

Kopš 2000. gada Vijciema čiekurkalti apsaimnieko akciju sabiedrība “Latvijas valsts meži”, veiksmīgi apvienojot čiekurkaltes pamatdarbību ar vēsturisko vērtību saglabāšanu, jo Vijciema čiekurkalte darbojas arī kā muzejs. 2002. gadā šo ēku iekļāva Eiropas kultūras mantojuma sarakstā un pie tās uzvija Eiropas kultūras mantojuma karogs. Mēs, latvieši, varam lepoties, jo tieši šāda tipa čiekurkalte ir vienīgā pasaulē.

2004. gada pavasarī ēkai tika veikts jumta remonts, pirmais kapitālais remonts simt deviņu gadu pastāvēšanas laikā. 2012. gadā sirmā ēka ieguva jaunus logus. Par ēkas pamatīgumu ir vēl viena liecība – 1905. gada revolūcijas karstākajā periodā ēkā aizbarikādējušies Vijciema kungi. Tika nodedzināta Mežmuižas dzīvojamā māja un medību pils, bet kaltes biezs sienas spēja izturēt gan uguni, gan revolucionāru šauteņu lodes.

Vijciema čiekurkalte ir unikāls kultūrvēsturisks objekts, kas līdztekus darba procesam darbojas arī kā muzejs un tiek piedāvāts tūristiem kā apskates objekts – vienīgā vieta Eiropā un pasaulē, kur var uzziņāt un redzēt dabā, kā sēklu ieguve notikusi agrāk.

Vijciema čiekurkalte piedāvā:

- ekskursijas grupām un individuāliem apmeklētājiem,
- čiekuru apstrādes cikla demonstrāciju,
- informāciju par vēsturisko Mežmuižas kompleksu,
- skolēniem un grupām – īpašs piedāvājums.

Mežmuiža, Vijciema pagasts, Valkas novads, LV-4733, tālrunis apmeklējumu pieteikšanai: 26478620.